

К. Г. ГОРОДЕНСЬКА

ДЕРЖАТЕЛЬ ЧИ ТРИМАЧ КАРТКИ КИЯНИНА?

Тих, хто отримав картку киянина, названо *держателями*. Ця назва багатьом незрозуміла. Її не подав тлумачний Словник української мови в 11 томах. Новіші тлумачні словники визначили *держатель* як те саме, що *тримач*. У перекладних російсько-українських словниках слово *держатель* подано останнім серед чотирьох-п'ятьох українських відповідників до російського слова *держатель*, пор.: укр. *власник, тримач, держальник, держатель* (див.: РУС, с. 213); укр. *власник, тримач, утримувач, держальник, держатель* (див.: РУС-1, с. 556). Це спричинено, очевидно, тим, що в сучасній українській мові слово *держатель* мовці вже сприймають як застаріле. Саме тому власника картки киянина рекомендуємо назвати нормативним і зрозумілим словом *тримач*.

Отже, правильно вживати *тримач* картки киянина.

РУС – Російсько-український словник / За ред. В.В. Жайворонка. – К. : Абрис, 2006.
РУС-1 – Російсько-український словник. – К. : Знання, 2011. – Т. 1.

К. Г. ГОРОДЕНСЬКА

ПІН-КОД, ДНК-ЕКСПЕРТИЗА, Е-ДЕКЛАРАЦІЯ

Якщо ініціальні (буквені та звукові) абрєвіатури вживали донедавна в українській мові самостійно (пор.: *УНР, МЗС, НБУ, ЕОМ, ЧАЕС, МАУ, ТУМ, ПДВ, неп, загс*), то нові, серед яких чимало абрєвіатур англійського походження, переданих великими або малими літерами латиниці чи кирилиці, тепер поєднують із цілими словами (пор.: *VІL-інфекція, ВІЛ-інфекція, віл-інфекція, ПІН-код, пін-код, ДНК-експертиза, ДНК-діагностика, ДНК-дослідження, ДНК-лабораторія, ВІП-зала, віп-зала, ВІР-житло, віп-житло, віп-палата, віп-стоянка, віп-обслуговування, віп-вечірка, віп-гість, SMS-повідомлення, sms-повідомлення, мms-повідомлення, е-навчання, е-сервіс, е-ринок, е-декларування, е-декларація* та ін.) або з іншою ініціальною абрєвіатурою (*ВІЛ-СНІД, ВІР-ДТП*). Усталеного правопису такі похідні утворення ще не мають, тому постало питання: “Як їх передавати?”. Оскільки за структурою вони подібні до складних іменників, утворених із двох самостійних компонентів, то їх так само треба писати через дефіс. Від іменників вони відрізняються лише тим, що їхній перший компонент є загальновідомою буквеною чи звуковою абрєвіатурою, пор.: *ВІЛ, віл, ПІН, пін, ДНК, ВІП, віп, SMS, sms, смс, е*.

Отже, ініціальну (буквену та звукову) абрєвіатуру з наступним словом чи такою самою абрєвіатурою потрібно писати через дефіс.